

นโยบายข้อ ๑

การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายข้อ ๑

การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์มีความสำคัญยิ่งต่อประเทศและประชาชนชาวไทย รัฐบาลถือเป็นหน้าที่สำคัญที่จะเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์และปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพด้วยความจงรักภักดี ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชาและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นหลักสำคัญในการบำบัดทุกข์และบำรุงสุขให้ประชาชนและพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้หลักการทรงงาน การนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนาประเทศ เพื่อประโยชน์ในวงกว้าง รวมทั้งเผยแพร่ศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่เวทีโลกเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๑.๒ ต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ ให้เป็นแบบอย่างการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อน แก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน และพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน โดยระดมพลังความรัก ความสามัคคี ทั้งของหน่วยงานในพระองค์ หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และชุมชน

๑.๓ สร้างความตระหนักรู้ เผยแพร่ และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างถูกต้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในบริบทของไทย

๑. การสืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชทานและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นหลักสำคัญ

๑.๑ การจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ

๑.๑.๑ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๔

(๑) หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติให้สอดคล้องกับช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโควิด-๑๙ อย่างเคร่งครัด ได้ดำเนินการ เช่น (๑) จัดตกแต่งสถานที่ประดับธงชาติคู่กับธงอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. และจัดตั้งโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์พร้อมเครื่องราชสักการะ (๒) จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ (๓) พิธีถวายพระพรชัยมงคลและลงนามถวายพระพร รวมถึงการลงนามถวายพระพรออนไลน์ผ่าน www.royaloffice.th (๔) กิจกรรมการแสดงพื้นบ้านโดยศิลปินพื้นบ้านและการแสดงทางวัฒนธรรม และ (๕) กิจกรรมจิตอาสาของหน่วยงานในพื้นที่ต่าง ๆ

(๒) ดำเนินโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “Giving Light มอบแว่นตา มอบแสงแห่งชีวิต” เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางที่ประสบปัญหาทางสายตา และให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่ประสบภาวะยากลำบาก ให้ได้เข้ารับบริการตรวจวัดสายตา และประกอบแว่นตาตามค่าสายตา จำนวน ๑,๒๐๐ คน

(๓) จัดการแสดงอากาศยานไร้คนขับแปรอักษรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยให้เด็กและเยาวชนจากภาคกลางที่ผ่านการอบรมเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบแผนการบิน และควบคุมการบิน โดยใช้โดรน จำนวน ๒๐๐ ลำ ขึ้นบินแปรขบวนแสงสีบนท้องฟ้า และแปรอักษรประกอบบทเพลงเป็นรูปภาพต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องในการใช้โดรน รวมถึงเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการเขียนซอฟต์แวร์ควบคุมโดรน และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมหรือพิธีการที่สำคัญของประเทศ

(๔) **จัดกิจกรรมจิตอาสา “เติมสีสร้างสรรค์ ส่องต่อเพื่อน้อง”** โดยใช้ศิลปะเป็นสะพานเชื่อมไปสู่การปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ภายในโรงเรียน เสริมสร้างพัฒนาการด้านการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนมีกิจกรรมหรือเกมให้เด็กนักเรียนฝึกเล่นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีความสุขในการมาเรียน

๑.๑.๒ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ พิธีถวายพระพรชัยมงคล และการลงนามถวายพระพร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๔

(๑) จัดพิธีถวายพระพรชัยมงคลและลงนามถวายพระพร รวมถึงการลงนามถวายพระพรออนไลน์ผ่าน www.royaloffice.th จัดตกแต่งสถานที่ประดับธงชาติคู่กับธงอักษรพระนามาภิไธย ส.ก. จัดตั้งโต๊ะหมู่ประดิษฐานพระฉายาลักษณ์พร้อมเครื่องราชสักการะ จัดพิธีศาสนาทางมณฑล ๕ ศาสนา โดยมีการบันทึกเทปวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์นวัตศกหายุสมธัมมการบันทึกเทปวีดิทัศน์กิจกรรม “ร้อยใจภักดิ์ อัคราภักษ์ศิลป์” จัดทำวีดิทัศน์ชุด “สายใยแผ่นดิน” กิจกรรมการแสดงพื้นบ้านเฉลิมพระเกียรติฯ เช่น หนึ่งตะลุง ละครรำ จั้วหุ่นกระบอก จั้วไหหล่า หมอลำ โนรา ละครชาตรี การแสดงพื้นบ้าน ๔ ภาค และนิทรรศการออนไลน์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ตลอดเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔

(๒) จัดกิจกรรมพิธีมอบตราสัญลักษณ์พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๙๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยมอบตราสัญลักษณ์ให้แก่ปลัดกระทรวง ผู้บัญชาการเหล่าทัพ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสื่อมวลชนทุกแขนง ณ ตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล และผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดผ่านระบบออนไลน์ มีประชาชนให้ความสนใจเข้าร่วมการรับชมกว่า ๖๘,๗๘๑ คน จำนวนการแชร์รวม ๘๐๓ ครั้ง

๑.๑.๓ กิจกรรมน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณและถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔

(๑) จัดพิธีสวดพระพุทธมนต์ ณ พระอุโบสถวัดพระราม ๙ และจัดกิจกรรมถวายพระราชกุศลฯ ได้แก่ พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์และปฏิบัติธรรมถวายพระราชกุศลฯ กิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ กิจกรรมนิทรรศการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณฯ และกิจกรรมเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ในมิติทางศาสนา เช่น **กิจกรรมเทิดพระเกียรติ “พระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย” และ “พระบิดาแห่งนวัตกรรมไทย”** กิจกรรมจิตอาสาช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย กิจกรรมจิตอาสาทำอาหารแจกจ่ายให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป จำนวน ๙๙๙ ชุด กิจกรรมจิตอาสาทำความสะอาด จัดกิจกรรมจิตอาสาแจกถุงยังชีพ จัดกิจกรรมจิตอาสาส่งคืนพื้นที่ปลอดภัยสู่ชุมชน กิจกรรมจิตอาสาปลูกป่า จิตอาสาพัฒนา และจิตอาสาจุดบริการฉีดวัคซีน

(๒) อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง จิตอาสาพัฒนา ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ วัดธัมมรัตคูหา รวมทั้งร่วมปลูกต้นไม้ จำนวน ๑๐๐ ต้น ณ ศูนย์ศึกษาวิธีการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้ม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี

๑.๑.๔ จัดกิจกรรมน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๑) จัดพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์และสามเณร พิธีบำเพ็ญกุศลทักษิณานุปทาน พิธีวางพานพุ่มดอกไม้การจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ เกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจในด้านต่าง ๆ การบรรยายพิเศษในหัวข้อเรื่อง “ในหลวงรัชกาลที่ ๙ กับการพัฒนาที่ดิน” และเรื่อง “โครงการพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับดิน” การบริจาคโลหิตถวายเป็นพระราชกุศล กิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เช่น กิจกรรม “มีแล้วแบ่งปัน” กิจกรรม Army Delivery กิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยดำเนินการแจกต้นกล้า จำนวน ๑,๐๐๐ ต้น

(๒) แสดง “ดนตรี อว. เทิดพระเกียรติ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔” โดยส่งมอบความสุขให้คนไทยทั่วประเทศผ่านบทเพลงพระราชนิพนธ์ เพลงไทยเดิม และเพลงพื้นบ้าน จากฝีมือการบรรเลงของนิสิต และนักศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ ทั้งในรูปแบบวงซิมโฟนีออร์เคสตรา วงดนตรีสากล วงดนตรีไทย และวงดนตรีพื้นบ้าน โดยบรรเลงพร้อมกันในพื้นที่ ๔๘ จังหวัด

๑.๑.๕ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสสมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ๓ มิถุนายน ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการ เช่น จัดตกแต่งสถานที่ประดับธงชาติคู่กับธงพระนามาภิไธย ส.ท. จัดตั้งโต๊ะหมู่บูชาประดิษฐานพระฉายาลักษณ์พร้อมเครื่องราชสักการะผลิตสื่อวีดิทัศน์ และนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติฯ จัดพิธีเจริญพระพุทธรมณต์ พิธีทำบุญตักบาตรถวายพระราชกุศล พิธีถวายพระพรชัยมงคลและลงนามถวายพระพร รวมทั้งมีพิธีปฏิญาณตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่ดี ยึดหลักพอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู และกิจกรรมวัฒนธรรมอาสาทำความดีที่แผ่นดินพร้อมกันทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เช่น ปรับปรุงภูมิทัศน์ ปลูกต้นไม้ในพื้นที่โบราณสถานทั่วประเทศ นอกจากนี้ได้จัดพิธีเจริญพระพุทธรมณต์และถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุและสามเณร เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ วัดโมลีโลกยาราม กรุงเทพมหานคร และวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๕ พิธีเจริญพระพุทธรมณต์นวัคคหายุสมธัมม์เฉลิมพระเกียรติฯ ณ วัดราชประดิษฐสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร รวมทั้งจัดการแสดงคอนเสิร์ตบทเพลงเทิดพระเกียรติฯ ผ่านระบบออนไลน์

๑.๑.๖ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ๒ เมษายน ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการ เช่น พิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์และพิธีเจริญพระพุทธรมณต์ จัดกิจกรรมปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ กิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ รวมทั้งดำเนินโครงการแวนตาผู้สูงอายุ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จังหวัดตาก โดยให้บริการแก่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๔๕ ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในถิ่นทุรกันดารที่ต้องการความช่วยเหลือด้านสายตาให้เข้ารับบริการตรวจวัดสายตาประกอบแว่นตาตามค่าสายตารวมทั้งสิ้น ๕,๔๐๐ คน

๑.๑.๗ จัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒนวรชัตติยราชชนนี เนื่องในโอกาสที่ได้รับการทูลเกล้าถวายพระสมัญญา “สิริศิลป์” และงานมหกรรมศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยนานาชาติ ครั้งที่ ๒ (Thailand Biennale, Korat 2021) ณ หอศิลป์พิฆานทิพย์ ตำบลโป่งตาลอง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

๑.๑.๘ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชรมหาวัชรราชธิดา เนื่องในโอกาสคล้ายวันประสูติ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยจัดให้มี พิธีเจริญพระพุทธมนต์ และกิจกรรมจิตอาสาบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ถวายเป็นพระกุศล

๑.๑.๙ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าสิริวัณณวรีนารีรัตนราชกัญญา เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๘ มกราคม ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการ เช่น จัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ จัดแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติผ่านสื่อออนไลน์ ประกอบด้วย นิทรรศการ พระประวัติ พระกรณียกิจ และพระอัจฉริยภาพด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านศิลปวัฒนธรรม โครงการสืบสาน อนุรักษ์ศิลปผ้าถิ่นไทย ดำรงไว้ในแผ่นดิน

๑.๑.๑๐ จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอเจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิโรตตมางกูรสิริวิบูลยราชกุมาร เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕ ได้ดำเนินการ เช่น การจัดพิธีเจริญพระพุทธมนต์ และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีทางด้านศาสนา

๑.๑.๑๑ เผยแพร่พระเกียรติคุณในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว กิจกรรมทวีปัญญา ประจำปี ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑ โดยได้จัดการแสดงละครเบิกโรง เรื่อง “พระคุณศรีเสยงา” บทพระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณอันเนื่องด้วยพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ ตลอดจนพระราชนิพนธ์อันเป็นสมบัติล้ำค่าของประเทศไทย โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๗๓ คน และมีผู้รับชม ผ่านช่องทางออนไลน์ของสำนักหอสมุดแห่งชาติ จำนวน ๑,๘๐๑ คน

๑.๑.๑๒ ดำเนินโครงการวันรักต้นไม้ประจำปีของชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยได้ร่วมกันปลูกต้นไม้ ได้แก่ ต้นประดู่ ต้นแดง ต้นชงโค ต้นแคนา ต้นยางนา และต้นทองอุไร จำนวนกว่า ๕๐๐ ต้น

๑.๒ การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานตามพระราชโบาย

๑.๒.๑ ดำเนินโครงการพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “โคกหนองนา แห่งน้ำใจและความหวัง กรมราชทัณฑ์” เพื่อใช้เป็นหลักสูตรในการอบรมให้กับผู้ที่ได้รับพระราชทานอภัยโทษ โดยน้อมนำสืบสานและต่อยอดหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นการประยุกต์ทฤษฎีใหม่แบบชาวบ้าน ปันโคก ขุดหนอง ทำนา สร้างต้นแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ ในพื้นที่ขนาดเล็ก มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพื้นฐานแนวความคิด ฝึกวินัย ลงมือปฏิบัติ แก้ปัญหาจริง เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถพึ่งพาตนเองได้เมื่อพ้นโทษออกไปภายนอก และช่วยเหลือผู้อื่น ที่ได้รับความเดือดร้อน โดยนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางให้ผู้พ้นโทษสามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน มีผู้ฝึกอบรม จำนวน ๓๗,๔๔๙ คน

๑.๒.๒ ดูแลและพัฒนาศักยภาพนักเรียนทุนพระราชทานในโครงการทุนการศึกษาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เพื่อบ่มเพาะคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ความสำนึกรับผิดชอบ ต่อสังคม และยกระดับทักษะความรู้และทักษะชีวิตให้นักเรียนทุนฯ รุ่นที่ ๖-รุ่นที่ ๑๓ ที่คงอยู่ในระบบ จำนวน ๑,๒๓๖ คน ผ่านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมค่ายเสริมทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิตในช่วงปิดภาคเรียน กิจกรรมการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม และกิจกรรมการฝึกอบรมและศึกษาดูงานในโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีนักเรียนทุนฯ ได้รับการพัฒนา จำนวน ๑,๐๕๑ คน

๑.๓ การเผยแพร่ศาสตร์พระราชาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓.๑ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เช่น ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกร จำนวน ๔๒,๕๕๗ ราย ผลិតสัตว์น้ำปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ จำนวน ๖๗.๗๔๐ ล้านตัว ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีด้านการประมงให้แก่เกษตรกร จำนวน ๔,๖๓๐ ราย แนะนำการจัดทำบัญชีให้กับเกษตรกร จำนวน ๔,๐๐๒ ราย และก่อสร้างแหล่งน้ำสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๐๑ แห่ง

๑.๓.๒ สืบสาน รักษา และต่อยอดเศรษฐกิจพอเพียง โดยดำเนินการผ่านโครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ เช่น ให้บริการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ด้านการประมง จำนวน ๑๗๖ ครั้ง ถ่ายทอดความรู้และบริการด้านการประมงแก่เกษตรกร ประชาชน ครู นักเรียนและเยาวชน จำนวน ๘,๔๘๑ ราย ดำเนินการให้บริการคลินิกเกษตรสัตว์ จำนวน ๒๕๘ ครั้ง ออกหน่วยบริการคลินิกข้าว จำนวน ๑๐๕ ครั้ง มีเกษตรกรได้รับบริการ จำนวน ๑๑,๒๔๓ ราย ส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์ผ่านคลินิกเกษตร จำนวน ๒๓๓ ครั้ง มีเกษตรกรได้รับบริการ จำนวน ๑๔,๙๓๑ ราย และให้บริการวิเคราะห์ดิน-น้ำ-พืช จำนวน ๔๘,๖๐๔ ตัวอย่าง รวมทั้งสนับสนุนการใช้สารอินทรีย์ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๔๒๔,๗๒๐ ราย

๑.๓.๓ สืบสาน รักษา ต่อยอดศาสตร์พระราชา โดยถ่ายทอดความรู้โครงการหลวง โครงการในพระราชดำริ และการให้บริการทางสังคม ให้ผู้เรียนรู้และผู้เข้ารับบริการ จำนวน ๕๘๒,๔๙๓ ราย จัดแสดงนิทรรศการให้ความรู้ ๑๒ เรื่อง เช่น นิทรรศการ “ในความทรงจำ” นิทรรศการ “ดินมีชีวิต” นิทรรศการ “เมล็ดพันธุ์ของพ่อ” นิทรรศการ “ปุ๋ยหมักแนวตั้งไม่กลับกอง” นิทรรศการ “banana cycle” นิทรรศการ “กั้งหันน้ำชัยพัฒนา” นิทรรศการ “โคก หนอง นา” และนิทรรศการ “เกษตรพอเพียงเมือง” และดำเนินโครงการ “เยาวชนนานาชาติเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสืบสานตามรอยพระยุคลบาท” ภายใต้โครงการ “ปลูกไทยในแบบพ่อ” มีเยาวชนไทยและเยาวชนต่างชาติจากราชอาณาจักรภูฏาน สาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาสมัครเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๔๔ คน จากหน่วยงานและสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน ๑๐ หน่วยงาน

สนับสนุนการใช้สารอินทรีย์
ให้แก่เกษตรกร
๔๒๔,๗๒๐ ราย

๑.๓.๔ พัฒนาพื้นที่โครงการหลวง เช่น ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการผลิตพืชแก่เกษตรกร จำนวน ๒,๐๐๐ ราย มีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและพัฒนาความเข้มแข็งตามศักยภาพ จำนวน ๕๗ แห่ง ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ด้านการสหกรณ์ จำนวน ๓๐ แห่ง ถ่ายทอดความรู้ด้านการประมงแก่ชุมชน จำนวน ๓๙ แห่ง ผลิตสัตว์น้ำและปล่อยเพื่อฟื้นฟูแหล่งน้ำ จำนวน ๑.๒๓ ล้านตัว ส่งเสริมสนับสนุนพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อการบริโภค และสร้างรายได้ ๑๙๐ ครั้วเรือน ส่งเสริมเกษตรกรให้มีการเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๖๐๐ ราย ถ่ายทอดความรู้การผลิตข้าวให้เกษตรกร และราษฎรชาวเขา จำนวน ๒๓๑ ราย ถ่ายทอดองค์ความรู้ตามแนวทางโครงการหลวง จำนวน ๗๑,๘๘๓ ราย

ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยี
ด้านการผลิตพืช
แก่เกษตรกร
๒,๐๐๐ ราย

๑.๓.๕ ดำเนินโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดกิจกรรม “การพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับผู้ประกอบการด้านอาหารที่เหมาะสมจากภูมิปัญญาไทยสู่การต่อยอดเชิงธุรกิจ” กิจกรรม “การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพจากพืชเศรษฐกิจสำคัญในจังหวัดสุพรรณบุรีสำหรับผู้ประกอบการด้านอาหาร” กิจกรรม “โครงการชุดกิจกรรมสานสัมพันธ์ โรงเรียน บ้าน ชุมชน เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชของเด็กปฐมวัย” กิจกรรม “การสร้างนิทานภาษาอังกฤษ Big Books สำหรับเด็กปฐมวัย” กิจกรรม “ศูนย์พันธุกรรมพืชอนุรักษ์ในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ระยะที่ ๓” และกิจกรรม “การพัฒนาฐานข้อมูลและเว็บไซต์โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

๑.๓.๖ ดำเนินโครงการรักษำป่านานตามโครงการพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จัดการเรียนรู้ตามแนวทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยดำเนินการจัดสรรงบประมาณต่อยอด และขยายผลพัฒนาโรงเรียนต้นแบบ จำนวน ๒๐ โรงเรียน จัดทำสื่อนวัตกรรม การจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนค้นหานวัตกรรมดีดาด และส่งเสริมจัดกิจกรรมประกวดสื่อ

๑.๓.๗ พัฒนาศักยภาพครูตามโครงการในพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยสนับสนุนและส่งเสริมทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีให้แก่ครูผู้สอนโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดารเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจ เกิดความตระหนักในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี และสามารถนำความรู้ไปใช้จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามโครงการในพระราชดำริกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์วิชาเทคโนโลยี (วิทยาการคำนวณ) พัฒนาครูในโรงเรียนวังไกลกังวลและโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียงในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และวิทยาการคำนวณ ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย และพัฒนาครูตำรวจตระเวนชายแดน (ตชด.) เพื่อการจัดการเรียนรู้

๑.๓.๘ ส่งเสริมความรู้และพัฒนาอาชีพรายได้ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่ราษฎรในชุมชนพื้นที่สูง พื้นที่หมู่บ้านสหกรณ์ นิคมสร้างตนเอง สานต่อและขยายผลโครงการหลวง และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งพืชเมืองหนาว พืชท้องถิ่น งานศิลปหัตถกรรมชนเผ่า ผ้าพื้นเมือง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการตลาดแบบออนไลน์ สร้างรายได้ระดับครัวเรือน จำนวน ๘,๐๙๖ ราย เกิดการรวมกลุ่มอาชีพ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน รวม ๑๒๔ กลุ่ม รายได้เฉลี่ยที่เกิดจากสานต่อศาสตร์พระราชา จำนวน ๓.๑๐ ล้านบาทต่อปี รวมทั้งหนุนเสริมให้เกิดกลไกความร่วมมือในชุมชนในรูปศูนย์ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม

ส่งเสริมความรู้
และพัฒนาอาชีพ
ให้แก่ราษฎร
ในชุมชนพื้นที่สูง
๘,๐๙๖ ราย

ชุมชนบนพื้นที่สูง จำนวน ๑๑๖ แห่ง และศูนย์ช่วยเหลือสังคมระดับตำบลในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง และหมู่บ้านสหกรณ์ จำนวน ๔๗ แห่ง เพื่อการจัดสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตรายครัวเรือน บนฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย และทุนทางสังคม ให้ความช่วยเหลือแบบเร่งด่วน จำนวน ๒๔,๓๔๗ ราย

๑.๓.๙ ดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลี กรมหมื่นสุทธนารีนาถ โครงการคืนคนสุขภาพดี สู่อำเภอ โดยเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๔๐ แห่ง ได้ประสานงานกับโรงพยาบาลแม่ข่าย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานป้องกันควบคุมโรค เพื่อวางแผนและดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษได้รับการตรวจสุขภาพ ตรวจร่างกาย และรับการตรวจคัดกรองโรคเอชไอวี ซิฟิลิส และไวรัสตับอักเสบบี จำนวน ๑๐๓,๓๕๕ คน ดำเนินการคัดกรองและตรวจเชื้อ รวมทั้งรักษาผู้ต้องขังที่ตรวจพบว่าเจ็บป่วยจากการติดเชื้อเอชไอวี จำนวน ๒๐๔ คน ติดเชื้อซิฟิลิส จำนวน ๒๘๖ คน และไวรัสตับอักเสบบี จำนวน ๒๑๕ คน โดยผู้ต้องขังที่ติดเชื้อจะได้รับการส่งตรวจยืนยันและส่งต่อเพื่อรับการรักษาทันที

๑.๓.๑๐ ดำเนินโครงการวิทยากรส่งเสริมคุณธรรม Sustainability c Moral “ตามรอยพระราชินี” สร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนจากศาสตร์พระราชินี โดยนำวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมจากทั่วประเทศลงพื้นที่เรียนรู้ห้องเรียนธรรมชาติ ตามรอย “ศาสตร์พระราชินี” จากปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรแบบผสมผสานมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และประกอบอาชีพจนประสบความสำเร็จจากรุ่นสู่รุ่น ช่วยหล่อเลี้ยงชีพและสร้างความยั่งยืนสู่เศรษฐกิจชุมชน และพัฒนากระบวนการให้ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยแนวทางที่เข้าใจง่าย สามารถถ่ายทอด “ศาสตร์พระราชินี” ที่ช่วยสร้างแรงบันดาลใจ เกิดการเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริง พร้อมกับการปลูกฝังคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา สู่กระบวนการถอดรหัสนวัตกรรมศาสตร์พระราชินี ด้วยบอร์ดเกม โดยสอดแทรกการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ โดยเชื่อมโยงสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goal: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ

๒. การต่อยอดการดำเนินการของหน่วยพระราชทานและประชาชนจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ

๒.๑ โครงการจิตอาสาพระราชทาน “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” มีจิตอาสาพระราชทานรวมทั้งสิ้น ๖,๙๔๐,๘๔๔ คน แบ่งเป็นชาย ๓,๑๐๘,๗๘๔ คน และหญิง ๓,๘๓๒,๐๖๐ คน โดยมีการจัดกิจกรรมจิตอาสาจำแนกตามประเภท ประกอบด้วย (๑) ประเภทจิตอาสาพัฒนา จำนวน ๓๙,๗๖๑ ครั้ง (๒) ประเภทจิตอาสาภัยพิบัติ จำนวน ๓,๗๑๒ ครั้ง (๓) ประเภทจิตอาสาเฉพาะกิจ จำนวน ๑๕๙ ครั้ง และ (๔) ประเภทจิตอาสา ๙๐๔ จำนวน ๑๐๐ ครั้ง รวมจัดกิจกรรมทั้งหมด จำนวน ๔๓,๗๓๒ ครั้ง มีจิตอาสาเข้าร่วมกิจกรรม ๓,๐๑๑,๗๙๐ คน

จัดกิจกรรมโครงการ
จิตอาสาพระราชทาน
“เราทำความดี ด้วยหัวใจ”
๔๓,๗๓๒ ครั้ง

๒.๒ การจัดกิจกรรมจิตอาสาของหน่วยงานภาครัฐ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนจิตอาสา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญ เช่น โครงการ “จิตอาสารักษ์แม่น้ำ” ประจำปี ๒๕๖๕ (คลองเปรมประชากร คลองแสนแสบ ลุ่มน้ำปรางบุรี ลุ่มน้ำแม่กลอง แม่น้ำกวัง แม่น้ำเจ้าพระยา ลุ่มน้ำตาปี ลุ่มน้ำอู่ตะเภา แม่น้ำพอง แม่น้ำชี และแม่น้ำปิง) มีการเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์คุณภาพน้ำในคลองและลุ่มน้ำสายหลัก จำนวน ๒๐๓ ตัวอย่าง โครงการฝึกอบรมชุดปฏิบัติการจิตอาสาภัยพิบัติประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๕๔๗ แห่ง ในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด โดยได้ส่งเจ้าหน้าที่ร่วมเป็นวิทยากรในการฝึกอบรมในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด มีจิตอาสาภัยพิบัติประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จำนวน ๕,๒๓๗ แห่ง ๒๖๘,๑๑๙ คน โครงการ “ลูกเสือจิตอาสาพระราชทาน” โดยสำนักงานลูกเสือจังหวัด ๗๗ จังหวัดทั่วประเทศ จัดฝึกอบรมวิทยากรแกนนำลูกเสือจิตอาสาพระราชทานประจำจังหวัดให้กับบุคลากรของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และผู้บริหารหน่วยงานทางการศึกษาทุกหน่วยงานระดับจังหวัด มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๑,๔๙๘ คน และโครงการจิตอาสาราชทัณฑ์ มีผู้ต้องขังสมัครเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๔,๔๖๑ คน จากเรือนจำ ๑๐๑ แห่ง มีผู้ผ่านการอบรม จำนวน ๖,๐๒๑ คน

๓. การสร้างความตระหนักรู้ เผยแพร่ และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ตลอดจนพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์

๓.๑ โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดี ต่อสถาบันหลักของชาติ (ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์) โดยผลิตและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายรัฐบาลเรื่องการปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ผ่านโครงการประชาสัมพันธ์ เพื่อเสริมสร้างความจงรักภักดีต่อสถาบันหลักของชาติ ผ่านสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อออนไลน์ ผลิตรวม ๔,๘๓๖ เรื่อง เผยแพร่รวม ๑๖,๒๒๙ ครั้ง การเข้าถึงรวม ๙๖๗,๐๖๑ คน จำนวนผู้กดถูกใจรวม ๕,๗๐๖ คน และจำนวนการแชร์รวม ๓๕๒ ครั้ง และดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์พิธีวางศิลาฤกษ์แทนฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ผลิตและเผยแพร่ผ่านสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ และสื่อออนไลน์ ผลิตรวม ๓๔๓ เรื่อง และถ่ายทอดภาพและเสียงผ่านสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยของกรมประชาสัมพันธ์ รวมถึงไลฟ์สดผ่าน Facebook Fanpage กรมประชาสัมพันธ์ มีจำนวนการเข้าถึงรวม ๓๔๔,๕๗๘ คน รับชมวิดีโอ จำนวน ๑๘๗,๘๒๙ ครั้ง และแชร์ จำนวน ๑๔,๙๒๕ ครั้ง

๓.๒ การดำเนินการเพื่อเสริมสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกต่อความสำคัญและความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์และประวัติศาสตร์ชาติ ด้วยการใช้สื่อทุกรูปแบบผ่านเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์ ในความรับผิดชอบของหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน เช่น จัดกิจกรรมแสดงดนตรีบรรเลงเพลงรักชาติ/เพลงชาติ/เพลงสรรเสริญพระบารมี จัดทำวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จัดกิจกรรมการบรรยายเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เผยแพร่และขยายผลด้านการปลูกจิตสำนึกและให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และความรู้ตามโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริแก่ข้าราชการทุกหมู่เหล่า และประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ โดยจิตอาสา ๙๐๔ มีการเผยแพร่ให้ความรู้ไปแล้ว จำนวน ๑๖๑,๙๐๓ คน แบ่งเป็น ข้าราชการตำรวจ จำนวน ๒๐,๖๑๙ นาย ประชาชน จำนวน ๑๔๑,๒๘๔ คน

๓.๓ การพัฒนานวัตกรรมสื่อเสริมสร้าง การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทย การอ่าน การเขียน เรียนประวัติศาสตร์ผ่านการสื่อสารร่วมสมัย เช่น จัดทำสื่อเสริมการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ชาติไทยการอ่าน การเขียน เรียนรู้ประวัติศาสตร์ผ่านการสื่อสารร่วมสมัย จำนวน ๑๐ ตอน ได้แก่ (๑) พัฒนาการการรถไฟไทย (๒) พัฒนาการการสื่อสาร (๓) พัฒนาการถนน (๔) การบิน (๕) ชุตราชประแตน (๖) วิวัฒนาการการศึกษาไทย (๗) วิวัฒนาการของละครสู่ภาพยนตร์ (๘) วัฒนธรรมการรับประทานอาหาร (๙) วัฒนธรรมการรับประทานอาหารริมทาง และ (๑๐) การเข้ามาของน้ำแข็ง และจัดทำคู่มือการใช้สื่อคลิปวิดีโอ จำนวน ๑๐ ตอน รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนในการใช้สื่อและรายงานผลการใช้สื่อ

๓.๔ การจัดกิจกรรมการประกวดสร้างสื่อเทคโนโลยีภาพเสมือนจริง (Augmented Reality: AR) การจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ ได้จัดทำสื่อโครงการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีภาพเสมือนจริง AR เพื่อการเรียนรู้ประวัติศาสตร์รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์สำหรับใช้ประเมินพัฒนาการการเรียนรู้สำหรับนักเรียน จำนวน ๑๐ เรื่อง จากธนบัตรในรัชสมัยรัชกาลที่ ๑๐ ประกอบด้วย เรื่องราวที่สำคัญในรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๑๐ ที่ปรากฏบนธนบัตรและมีเกมประกอบเรื่องราว จัดทำคู่มือการใช้สื่อเทคโนโลยีภาพเสมือนจริง AR และระบบ QR-Code จัดทำคลิปการใช้แอปพลิเคชัน AR จัดทำคู่มือการสร้างสื่อเทคโนโลยีภาพเสมือนจริง AR และจัดอบรมครูสร้างสื่อ AR4 ในภูมิภาค ๖ จังหวัด และ ๒ จังหวัดที่สนใจ รวม ๓๓ โรงเรียน

๓.๕ โครงการเทิดพระเกียรติราชจักรีวงศ์ “ตามรอยพระยุคลบาททั่วหล้า...สงเคราะห์ประชา...สู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน” ในรูปแบบนิทรรศการภาพถ่าย นิทรรศการแบบมีชีวิต การจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการแสดงออกถึงความจงรักภักดีในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคีเครือข่าย ตลอดจนประชาชนทั่วไป มีผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการและเข้ารับชมผ่านช่องทางสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ จำนวน ๒๐,๑๖๑ คน

๓.๖ โครงการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยได้ดำเนินการประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้อันในช่วงปี ๒๕๕๗-๒๕๖๔ จำนวน ๑,๓๕๙ โครงการ ผ่านการใช้ข้อมูลทุติยภูมิ จากข้อมูลสถิติ กฏระเบียบ เอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิ จากแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยวิธีสุ่ม จำนวน ๒,๒๑๔ คน จาก ๙๓ โครงการ ครอบคลุม ๔ กลุ่มงานพัฒนา ได้แก่ ด้านแหล่งน้ำ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมอาชีพ และด้านบูรณาการ/อื่น ๆ และกระจายในทุกภูมิภาคของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) จากรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สามารถสรุปข้อค้นพบที่สำคัญ เช่น การรับรู้ประโยชน์กับความพึงพอใจของโครงการฯ อยู่ในระดับสูง การดำเนินโครงการฯ ส่งผลให้ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโครงการด้านส่งเสริมอาชีพและด้านบูรณาการ และประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการออมและภาระหนี้ที่ดีขึ้น แต่ยังไม่เพียงพอเท่ากับการเพิ่มขึ้นของรายได้ เนื่องจากบางส่วนมีการนำรายได้ที่เพิ่มขึ้นไปลงทุนเพื่อต่อยอดในอาชีพที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการฯ